

De prachtige zeeaster houdt van brak water

Het was op 21 november met weer genieten bij de maandelijkse sessie rietharken in het Westzijderveld, georganiseerd door Staatsbosbeheer, de OBW (vereniging Ongeschonden Behoud Westzijderveld) en de Zaanse Vogelwacht. Bij dit echte natuurevenement waren we deze keer met wel meer dan 36 vrijwilligers. Onder leiding van boswachter Jurrian Boutsma werden de enthousiaste veldwerkers een stukje wijzer gemaakt in de wonderen van de natuur. Jurrian vertelde uitgebreid over de zeeaster, de plant die zo kenmerkend is voor de verbrakking van ons landschap.

De zeeaster hoort bij de composietenfamilie.

De zoutminnende zeeaster (*Tripolium vulgare*) is, zoals de naam al verkapt, een echte soort van de kust. De kleurrijke plant is veelvuldig te vinden in het Westzijderveld. Daarmee is het een mooie indicator van brak water, net als het helaas sterk afgenomen lepelblad. Langs het Riettoppad waren de zeeasters tot in oktober nog goed te bewonderen. Ze zijn nu helaas al verdord.

Na de jaren dertig van de vorige eeuw is het zoutgehalte in de Westzaanse polder geleidelijk afgenomen, of, anders gezegd, verzoet. Dat is gekomen doordat de afsluitdijk werd aangelegd en de Zuiderzee IJsselmeer werd. Er zijn nog wel hier en daar een paar verspreide gebieden waar hij groeit. Vooral op plekken waar nog diepliggend zout kwelwater te vinden is. Hier gedijt de zeeaster het beste (zie kaart). Zeeaster groeit vaak samen met zeekraal en andere zoutminnende planten. In de bloeitijd vallen de planten extra op, zoals ruim een maand geleden nog te zien was.

Zeeaster, of zulte, is een plant uit de bekende asterfamilie. Het is een composiet, wat wil zeggen dat de bloem eigenlijk bestaat uit een heleboel bloementjes samen. In het midden buisbloemen en langs de rand lintbloemen. De bloemen zijn meestal lila met soms een gele kern. Ze bloeien van juli tot september/oktober. Er zijn ook planten, waarbij de blauwe lintbloemen ontbreken. Deze komen vooral voor op grond met een relatief hoog zoutgehalte. De zeeaster is een goede nectarplant. De voor een vlieg bijzonder mooie zulteboorvlieg leeft

Boven: Verspreidingskaart van de zeeaster.

Onder: Boswachter Jurrian Boutsma.

op de zeeaster. De rups van de astermonnik (een soort nachtvlinder) eet de planten op. Als de rups bovenin komt en van de bloemen begint te eten, wordt hij fel roze.

Na de bloei worden vruchten gevormd. De vrucht is een nootje dat twee weken kan blijven drijven. De zaden ontkiemen alleen als het zoutgehalte van de bodem laag genoeg is, zoals in onze polder. Alleen dan kunnen ze water opnemen voor het in gang zetten van de kieming. Ondergronds vormen de planten aanvankelijk een uitgebreid wortelstelsel met wortelstokken die later gedeeltelijk verrotten. Dit heeft tot gevolg dat planten die bij elkaar staan eigenlijk één plant of kloon vormen.

